

SAARNA 1. SUNNUNTAINA LOPPIAISESTA 7.1.2018
Tuomasmessu, Agricolan kirkko, Helsinki

Luuk. 3:15-18, 21-22

Piispa Tapio Luoma

"Kansa oli odotuksen vallassa." Lyhyeen virkkeeseen evankelista Luukas on saanut mahtumaan paljon. Kansa oli odotuksen vallassa. Johannes Kastajan toiminta herätti paljon kysymyksiä. Hänen epätavallinen, kohtikäyvä, voimakas ja kuvia kumartelematon julistuksensa ei jättänyt ketään kylmäksi. Hän ravisteli niin uskovaisuudessaan ehdottomia ja varmoja kuin vääryydellä ja vilpillä eläviäkin. Johannes lisäksi kasto ne, jotka olivat heränneet tahtomaan parempaa.

Uuden elämän alku tarvitsi selkeän taitekohdan. Kastamalla ihmisiä Johannes antoi ihmisten tunnustaa, että entinen oli jäänyt taakse ja että nyt oltiin valmiit astumaan johonkin aivan uuteen, johonkin sellaiseen, jossa ei ole hurskastelevaa tekopyhyyttä, lähimmäisen sivuuttamista tai vääryyden turvautumista.

Johannes Kastajan voimakkaasta julistuksesta ja kastamisesta huolimatta ihmiset olivat edelleen odotuksen vallassa. Heitä askarrutti ennen kaikkea, oliko Johannes se Messias, Voideltu, se Kristus, jonka profeetat olivat luvanneet Israelin kansan pelastajaksi.

Meille ihmisille on kautta aikojen ollut ominaista Messias-hahmojen odottaminen. Varsinkin johtajilta — ja aivan erityisesti poliittisilta ja uskonnollisilta johtajilta — on odotettu kykyä ratkaista ongelmat, päästää ihmiset ahdingoista ja ottaa paha olo pois. Messias-odotukseen kuuluvat usein kohtuuttomat toiveet, jotka johtajan odotetaan täyttävän.

Messias-hahmoille on historian saatossa oltu valmiit antamaan suorastaan rajaton valta, jotta he täyttäisivät ihmisten odotukset. Seuraukset ovat usein osoittautuneet kuitenkin tuhoisiksi varsinkin, jos Messias-hahmo on itse alkanut uskoa omaan messiaanisuuteensa. On selvää, että Messias-odotuksissa petytään sitä varmemmin mitä vahvempia nämä odotukset ovat olleet.

"Kansa oli odotuksen vallassa. Kaikki pohdiskelivat, oliko Johannes ehkä Messias." Kenties Johannes Kastajalla oli omat kiusauksensa tunnustaa olevansa luvattu Messias. Johannes päästää kuitenkin kuulijansa epätietoisuudesta. Hän ei sano suoraan, että ei, ei hän ole luvattu Messias. Sen sijaan hän käyttää ilmaisua, jossa hän viittaa toiseen henkilöön. *"Minä kastan teidät vedellä, mutta on tuleva minua väkevämpi. Minä en kelpaa edes avaamaan hänen kenkiensä nauhoja. Hän kastaa teidät Pyhällä Hengellä ja tulella."*

Johannes ei mainitse Jeesusta nimeltä, mutta kuulijoille tulee selväksi, mikä on oikean Messiaan suhde Johannekseen. Johannes korostaa omaa pienuuttaan suuren Messiaan rinnalla. Messias on jumalallinen majesteetti, hän on Herra. Jotakin suurta, jotakin väkevää ja ennen kokematon on luvassa, kun Messias lopulta ilmestyy kansansa keskelle. Meille ei kerrota, miten kansa reagoi Johanneksen ilmoitukseen. Joka tapauksessa odotus jatkui – Messiaan saapuminen oli yhä edessäpäin.

"Kansa oli odotuksen vallassa." Millaista Messiasta me mahdamme odottaa? Mitä me odotamme Jeesukselta, Messiaalta, jota Johannes julistaa? Mitä me ylipäätään odotamme kristilliseltä uskolta? Mitä me tästä kaikesta saamme?

Odotuksemme voivat olla hyvin monenlaisia. Jokaisella meistä on mielessämme omat, henkilökohtaiset asiamme, joihin toivoisimme Jumalan tarttuvan. Rukoilemme omien elämäntilanteidemme puolesta. Pyydämme varjelusta läheisillemme. Anomme johdatusta kirkollemme ja viisautta maailman päättäjille. Toivomme ja rukoilemme, että asiat olisivat kunnossa ja että rauha ja oikeudenmukaisuus vallitsisivat. Tämä kaikki on tärkeää ja välttämätöntä. Emmekö vain odotakin tässä kaikessa Messiaan puuttumista asioihin, sitä, että asiat tulisivat kuntoon, kun me ihmiset emme siinä näytä kovin hyvin menestyvän?

Tätä kaikkea odotti kansa myös silloin, kun se kuunteli Johannes Kastajaa. Mutta kun Johanneksen julistama Messias sitten tuli julkisuuteen, hän ei ryhtynyt heti vastaamaan ihmisten odotuksiin. Hän osoittautui jo julkisen toimintansa ensi hetkistä alkaen Messiaaksi, joka ei aina toimi ihmisten odotusten mukaan.

Kuka esimerkiksi olisi odottanut, että Messias ottaisi kasteen? Mihin hän Jumalan lähettämänä ja jumalallisella auktoriteetilla toimivana sitä tarvitsisi? Eikö hän ole se, joka Johanneksenkin mukaan itse kastaa? Meille kuitenkin kerrotaan, että Jeesus kastettiin. Suurten odotusten kohteena ollut Messias aloitti julkisen toimintansa nöyrytyksellä kastettavaksi kaikkien parannuksen tehneiden lailla.

Jeesus on Messias, joka sitoutui omassa kasteessaan seuraajiensa elämään alusta lähtien syvästi ja aidosti. Hän ottaa kantaakseen seuraajiensa elämän, jossa on syntiä ja vajavaisuutta, puutteita ja raadollisuutta, mutta toki myös paljon Jumalan hyviä lahjoja, kauneutta ja hyvyyttä. Hän asettuu seuraajiensa rinnalle kantamaan niitä monenlaisia taakkoja, jotka alunpitäenkin ovat saaneet heidät odottamaan Messiaasta. Silloinkin, kun hän toimii toisin kuin hänen seuraajansa odottaisivat, hän rakastaa omiaan ja haluaa pysyä heidän kanssaan.

Jos Jeesus omassa kasteessaan sitoutui meidän elämäämme, meidät on puolestamme sidottu Jeesukseen omassa kasteessamme. Meidän kasteemme kertoo yhä uudestaan, että me kuulumme hänelle, olemme Jeesuksen seuraajia, olemme kristittyjä. Oma kasteemme on konkreettinen tapahtuma, jossa meille on hengellisesti tapahtunut paljon. Erityisesti elämän vaikeuksissa ja uskon epäilyksissä on hyvä palauttaa mieleen kasteen merkitys – siis se, että siinä meidät jo on sidottu Jeesukseen, Messiaaseen, joka kulkee kanssamme ja tietää tarkalleen, mitä odotamme ja kaipaamme.

Kasteessa tapahtuu aina paljon. Kaikkea emme huomaa emmekä osaa panna merkille. Yksi tärkeimpiä kasteen piirteitä on, että siinä Jumalan Pyhä Henki toimii. Meille kerrotaan, että kun Jeesus oli kastettu, Pyhä Henki laskeutui hänen ylleen ja samalla kuului ääni: *"Sinä olet minun rakas Poikani, sinuun minä olen mieltynyt."* Kasteeseen kuuluu aina sama Pyhän Hengen todistus: sinä, Jeesuksen seuraaja, olet Jumalalle rakas - sinuun Jumala on mieltynyt. Tämä todistus ei rajoitu ainoastaan kastehetkeen vaan se seuraa kastettua mukana joka päivä. Mitä tapahtuukin, minne kuljetkin, sinä olet Jumalalle rakas.

"Kansa oli odotuksen vallassa." Hyvä seurakunta. Olisiko tämä Pyhän Hengen todistus se, mitä jokainen meistä lopulta Messiaalta sisimmässään odottaa: sinä olet Jumalalle rakas - sinuun Jumala on mieltynyt. Juuri tämän kuulet tänään, kun muistat omaa kastettasi, ja sen kuulet myös siinä hetkessä, kun saat itsellesi Messiaan, Jeesuksen Kristuksen ruumiin ja veren leivässä viinissä. Koko elämäsi lepää turvallisesti Herramme Jeesuksen varassa, hänen, jonka omaksi sinut on kastettu ja jonka seuraajana alkaneena uutena vuotenakin kuljet.